

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"
Освітня програма	10519 Українська мова і література
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	014 Середня освіта

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

30.11.2023 р.

Справа № 2163/АС-23

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 01 "Освіта" у складі:

Огнистий Андрій Володимирович – головуєчий,
Андрощук Ігор Петрович,
Гавриленко Тетяна Леонідівна,
Демченко Олена Петрівна,
Захаров Олексій Олексійович,
Коренева Інна Миколаївна,
Москаленко Олена Іванівна,
Попович Анжеліка Станіславівна,
Рябовол Лілія Тарасівна,

за участі запрошених осіб:

Юрій Бідзіля – представник ЗВО,
Тиховська Оксана Михайлівна – гарант ОП,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	10519
Назва ОП	Українська мова і література
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Спеціалізація (за наявності)	014.01 Українська мова і література
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про умовну (відкладену) акредитацію.

За – 9, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

У розділах ОП, зокрема в меті («...Програма орієнтована на надання освіти в галузі середньої та вищої освіти із широкими можливостями до працевлаштування...; здатність вирішувати професійні завдання у сфері професійної діяльності»), орієнтації («... здобуття студентами професійних знань, умінь, навичок та інших компетенцій для успішного здійснення професійної діяльності в галузі освіти, педагогіки, науково-дослідницької роботи»), особливостях («... підготовка компетентного професіонала, який здатний вирішувати складні завдання й проблеми в галузі освіти, педагогічної діяльності або в процесі практичної діяльності, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій.»), інтегральній компетентності («Здатність розв'язувати складні завдання й проблеми в процесі професійної діяльності в галузі освіти та науки (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, методики викладання) або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій...») виразно не окреслено предметну спеціальність 014.01 Середня освіта (Українська мова і література). Зміст означених вище складників ОП є узагальнювальним щодо діяльності в галузі освіти, в них не акцентовано на підготовку вчителя української мови і літератури. Підтримуємо ЕГ щодо широкого формулювання придатності випускників до працевлаштування (методист закладу позашкільної освіти, вчитель спеціалізованої освіти, викладач закладів фахової передвищої освіти, професійної (професійно-технічної) освіти) без підкріплення певними ОК. У цьому розділі ОП зазначено про можливість працевлаштування викладачем ЗВО, що може дезорієнтувати абітурієнтів під час вступної кампанії, адже професійна кваліфікація викладача на ОП не присвоюється. Підтримуємо ЕГ стосовно потреби усунення в ОП застарілої термінології освітньої галузі.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

не застосовується

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

не застосовується

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

не застосовується

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень Е

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

не застосовується

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

В ОП порушено логічну послідовність організації освітнього процесу. Науково-дослідна практика (денна форма - 5-8 тижні третього семестру; заочна форма – 34-37 тижні другого семестру) в графіку освітнього процесу навчального плану випереджає виконання здобувачами кваліфікаційної роботи магістра (денна форма - 9-16 тижні третього семестру; заочна форма – 1-16 тижні третього семестру). У робочій програмі ОК «Науково-дослідна практика (виробнича) (с. 4) зазначено її мету – «аналіз, систематизація, узагальнення зібраних здобувачем матеріалів і написання на їх основі робочого варіанту магістерської роботи» (робоча програма, с. 4). У розділі 8 робочої програми (с. 7) вказано: «здобувач подає чернетковий варіант своєї роботи. На кінець 4 тижня звіт у вигляді магістерського дослідження повинно бути представлено науковому керівнику для перевірки та оцінювання», у розділі 9 – «Звітом про проходження практики вважається подана науковому керівникові у письмовому вигляді для перевірки та оцінювання магістерська робота». У навчальному плані до ОК загальної підготовки зараховано ОК «Теорія літератури й основи естетики» і «Загальне мовознавство», які є професійно зорієнтованими для здобувачів предметної спеціальності 014.01 Середня освіта (Українська мова і література). За ОП здійснюється предметна підготовка з мовознавства (ОК «Загальне мовознавство», 4 кред.), літературознавства (ОК «Теорія літератури й основи естетики», 4 кред.), української літератури (ОК «Актуальні проблеми сучасної української літератури», 5 кред.). В ОП немає ОК, у процесі вивчення якого здійснюється предметна підготовка з української мови. В ОП обсяг мовознавчих ОК (із урахуванням ОК загальної підготовки «Загальне мовознавство») становить 4 кред., літературознавчих – 13 кред. Схиляємося до твердження ЕГ про те, що в ОП зміщено акценти на літературознавство й не врівноважено предметну підготовку з української мови та української літератури. На ОП не введено ОК психолого-педагогічної підготовки, що не узгоджується з вимогами професійного стандарту за професією «Вчитель закладу загальної середньої освіти» (наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України №2736 від 23.12.2020 р.) і з рекомендаціями «Концепції розвитку педагогічної освіти» та предметною областю спеціальності 014 Середня освіта. В ОП не введено дисципліни або окремі питання в наявні ОК щодо набуття майбутніми вчителями української мови і літератури інклюзивної компетентності. Інформаційно-цифрова компетентність частково формується під час опанування ОК «Методика викладання мовознавчих дисциплін у закладах освіти» (теми 8,9,14). З методологією лінгвістичного дослідження здобувачів ознайомлюють під час опанування ОК «Загальне мовознавство» - тема «Методологія мовознавства» (4 год.), літературознавчого дослідження - ОК «Методологічні засади літературознавства», 4 кред. Суміжні питання розглянуто в ОК «Основи авторського права та академічної доброчесності» (3 кред.).

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Продовження 2.2. Методична підготовка здійснюється у процесі вивчення ОК «Методика викладання української мови в класах із мовами навчання національних меншин» (3 кред.), «Методика викладання мовознавчих дисциплін у закладах освіти» (4 кред.), «Методика викладання літературознавчих дисциплін у закладах освіти» (4 кред.). ОК «Методика викладання літературознавчих дисциплін у закладах освіти» містить питання з методики навчання української літератури в профільній школі (теми 1-3, частково тема 5), теми 7-14 готують здобувачів до викладання літературознавчих ОК у ЗВО. ОК «Методика викладання мовознавчих дисциплін у закладах освіти» повною мірою зорієнтована на ЗВО й не містить питань з методики навчання української мови в ЗЗСО, зокрема в 10-11 класах, що не відповідає професійній кваліфікації, яку присвоюють на ОП (вчитель української мови і літератури). 2.3. Підтримуємо висловлювання ЕГ про те, що теми кваліфікаційних робіт переважно спрямовано на спеціальність 035 Філологія. За свідченнями ЕГ, у 2022-2023 н. р. визначено 6 тем з української літератури, 7 тем з української мови; у 2023-2024 н.р. – 20 тем з української літератури, 14 тем з української мови, 2 з методики навчання української мови («Лінгводидактичні засади навчання лексикології в контексті Нової української школи», «Фоностилістичні засоби в поезії Миколи Вінграновського та їх місце в шкільній лінгводидактиці»). У висновку ЕГ стверджується, що «Аналіз методичних рекомендацій (див. РП ОК12 в ІС та відповідь на п. 8 запиту ЕГ) засвідчив, що в них не зацентовано увагу на тому, який тип методичного матеріалу має бути представлений у розділі/параграфі, яким має бути його змістове наповнення, які результати має продемонструвати випускник щодо реалізації себе як учителя української мови і літератури». На с. 16 рекомендацій «Кваліфікаційна робота з української мови: методика виконання, оформлення, захист» зазначено: «обов'язковим у магістерській роботі є розділ про застосування результатів наукового дослідження в педагогічній діяльності». У визначеннях фахових компетентностей (ФК 10-14) чітко не окреслено предметну спеціальність 014.01 Середня освіта (Українська мова і література), їхнє формулювання є узагальненим і може стосуватися будь-якої предметної спеціальності спеціальності 014 Середня освіта. Окремі фахові компетентності

та ПРН ОП тяжіють до спеціальності 035 Філологія, наприклад: ФК 2. Здатність до критичного осмислення історичних надбань та новітніх досягнень філологічної науки; ФК 3. □...□ здатність застосовувати теоретичні знання в практичній роботі з філології ...; ФК 4. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень; РН 9. Здатний оцінювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки; РН 10. Уміє характеризувати теоретичні та практичні аспекти конкретної філологічної галузі; РН 11. Застосовує поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Підтримуємо ЕГ в міркуваннях про те, що «дозволений вибір лише 1 дисципліни із загальноуніверситетського каталогу на противагу 5 із кафедральних значно звужують реальні можливості студентів обирати дисципліни, що відповідають їхнім індивідуальним інтересам». За назвою освітнього компонента («Вибіркова дисципліна з кафедрального каталогу») не зрозуміло, про яку кафедру йдеться. Обмежує формування індивідуальної освітньої траєкторії студента чітка кількість ОК загальної підготовки (дві) та професійної підготовки (4). В ОП і в навчальному плані не зазначено про можливість вибору ОК із інших рівнів вищої освіти, що не відповідає п.14 ст. 62 Закону України «Про вищу освіту».

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

В ОП наявна Педагогічна практика в закладах загальної середньої освіти, педагогічна практика в закладах освіти та науково-дослідна практика (виробнича). У робочій програмі ОК «Педагогічна практика в закладах загальної середньої освіти» міститься рекомендація: «Базами педагогічної практики в закладах загальної середньої освіти рекомендовано обирати ЗЗСО». Зауважимо, що в програмі не зазначено, про які класи йдеться. Робоча програма ОК «Педагогічна практика в закладах освіти» передбачає, що «Базами педагогічної практики в закладах освіти рекомендовано обирати ЗЗСО, заклади професійно-технічної, фахової передвищої освіти, ЗВО, кафедру української мови та кафедру української літератури ДВНЗ «Ужгородський національний університет». Підтримуємо висловлену ЕГ думку про те, що «вибір ЗВО як бази педагогічної практики в ЗО не співвідноситься з присвоєнням професійної кваліфікації «вчитель української мови і літератури». ЕГ зазначила, що «Гарант та РГ ОП зауважили, що усвідомлюють потребу зміщення акцентів у практичній підготовці ЗдВО з педагогічної діяльності у ЗВО до ЗЗСО». ОК «Науково-дослідна практика (виробнича)» зорієнтована на спеціальність 035 Філологія, не співвідноситься з кваліфікацією «вчитель української мови і літератури» й передбачає проведення не науково-педагогічного дослідження, а її метою «є аналіз, систематизація, узагальнення зібраних здобувачем матеріалів і написання на їх основі робочого варіанту магістерської роботи». Практика проходить на базі кафедр української мови та української літератури ДВНЗ «УЖНУ». У робочій програмі практики не визначено завдань, а звітом вважається написання магістерської роботи (с. 7 робочої програми).

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

не застосовується

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

ОПП частково враховує професійний стандарт за професією «Вчитель закладу загальної середньої освіти», зокрема немає ОК, які б формували мовно-комунікативну, предметно-методичну (здобувачі не вивчають методику навчання української мови в ЗЗСО), психологічну, інклюзивну компетентності.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

У навчальному плані з ОК «Захист кваліфікаційної роботи» не співвідноситься обсяг кредитів і виділені тижні: 8 тижнів - 16,5 кред. замість 12 кред. (1 тиждень практики – 1,5 кред.). Тижневе навантаження в 1 і 2 семестрах становить відповідно 19 і 20 год., що відповідає Положенню про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357>).

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

не застосовується

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

не застосовується

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

Підтримуємо ЕГ стосовно потреби «внесення змін до Програми вступного фахового випробування, зокрема щодо питань з методики навчання української мови і літератури». ЕГ констатувала: «Гарант та НПП під час інтерв'ювання підтвердили, що питання наявні лише з української мови і літератури».

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Здобувачі опановують неформальну освіту (курси на платформах Prometheus <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/52679>). НПП зараховують отримані здобувачами бали до підсумкового оцінювання з ОК.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

не застосовується

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

ЕГ зазначила у висновку, що «Результати опитування за червень 2023 р., с. 5 (<http://surl.li/ltzit>) засвідчують, що 61,1% опитаним «вистачило інформації про освітню програму, за якою навчалися»».

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

Тематика кваліфікаційних робіт здобувачів спрямована на спеціальність 035 Філологія (див. 2.3).

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Методичні рекомендації «Методика написання студентських наукових робіт» (що подано в ВСО) містять рекомендації з написання робіт з української літератури. У них наявний матеріал про російське літературознавство 20-х років ХХ ст., що не увідповіднюється з рекомендаціями Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти (додаток 6 до протоколу №130 від 24.01.2023 р.). Робоча програма ОК «Методика викладання мовознавчих дисциплін у закладах освіти» містить застарілі джерела інформації (наприклад: Болюбаш Я. Я. Організація навчального процесу у вищих закладах освіти: навч. посібник. Київ: Компас, 1997). Найновіша основна література, що стосується методики навчання української мови, – 2018 р. (окрім одного посібника науково-педагогічного працівника, що забезпечує цей ОК). Тема 6 ОК «Методологічні засади літературознавства» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/64639>, с. 9) передбачає вивчення ролі класиків російського порівняльного літературознавства.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

не застосовується

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

не застосовується

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

ЕГ констатує, що в локальних документах ЗВО і в Положенні про дипломну роботу (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/11106>) немає пояснення стосовно відсотків текстових збігів. Тематика кваліфікаційних робіт здобувачів більшою мірою спрямована на спеціальність 035 Філологія (див. 2.3).

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

не застосовується

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

За результатами опитувань випускників у 2023 р. про дуже високий рівень викладання навчальних дисциплін циклу загальної підготовки зазначило 47,4% респондентів; професійної підготовки – 36,8% випускників; рівень практичності, цілісності та міждисциплінарного зв'язку предметів – 36,8% респондентів (<http://surl.li/ltzif>). Викладачі, що забезпечують ОК «Методика викладання української мови в класах із мовами національних меншин», «Методика викладання мовознавчих дисциплін у закладах освіти», «Методика викладання літературознавчих дисциплін у закладах освіти» мають кваліфікацію викладача, однак опубліковані наукові статі в збірниках категорій Б не повною мірою увідповіднюються з навчальною дисципліною, яку вони викладають. Не відповідають дисципліні «Основи авторського права та академічної доброчесності» наукові статті викладача, що забезпечує цей ОК.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

не застосовується

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Підтримуємо ЕГ в тому, що складно простежити врахування рекомендацій роботодавців (які не входять до робочої групи ОП), оскільки не визначено механізм урахування/відхилення їхніх пропозицій, зокрема через укладання таблиць пропозицій стейкхолдерів або в інший спосіб.

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

не застосовується

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

не застосовується

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

не застосовується

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

не застосовується

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

не застосовується

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

Підтримуємо ЕГ стосовно потреби розташовувати на офіційному сайті ЗВО локальні документи з необхідними затверджувальними реквізитами (відповідно до Закону України «Про електронні документи та електронний документообіг», №851-IV, редакція від 01.08.2022 р.) та повсякчас оновлювати сторінки підрозділів офіційного сайту ЗВО актуальною інформацією.

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

не застосовується

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

не застосовується

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

не застосовується

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

не застосовується

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

не застосовується

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

не застосовується

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

не застосовується

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

не застосовується

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін

не застосовується

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

не застосовується

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію B, E чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

1. До початку 2024/2025 н.р. гарантові та робочій групі ОП узгодити змістове наповнення ОП із сучасною нормативною термінологією освітньої галузі. 2. До початку 2024/2025 н.р. гарантові та робочій групі ОП увідповіднити розділи ОП (мета, орієнтація, особливості, інтегральна компетентність, фахові компетентності, програмні результати навчання та ін.) із предметною спеціальністю 014.01 Середня освіта (Українська мова і література).

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

До початку 2024/2025 н.р. рекомендуємо гарантові та робочій групі ОП: 1. Усунути в ОП порушення логічної послідовності у процесі опанування ОК. 2. Скоригувати в навчальному плані розподіл ОК за циклами загальної та професійної підготовки. 3. Забезпечити на ОП предметну підготовку з української мови та врівноважити обсяги цієї підготовки з української мови та української літератури. 4. Привести у відповідність зміст ОП із професійним

стандартом за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)» та «Концепцією розвитку педагогічної освіти» стосовно здійснення психолого-педагогічної та методичної (методики навчання української мови в закладах загальної середньої освіти) підготовки, формування в здобувачів інклюзивної компетентності та ін. 4. Удосконалити в ОП матрицю «Матрицю забезпечення програмних результатів навчання (РН) відповідними компонентами освітньої програми». Увідповіднити формулювання РН із предметною спеціальністю 014.01 Середня освіта (Українська мова і література) та професійною кваліфікацією, що присвоюється здобувачам. 5. У розділі 4 ОП «Придатність до працевлаштування» зазначити лише первинні посади для випускників ОП, ураховуючи професійну кваліфікацію та наявні ОК. 6. Під час визначення тематики кваліфікаційних робіт враховувати предметну область спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література). 7. Узгодити практичну підготовку на ОП із предметною областю спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література) та професійною кваліфікацією, що присвоюється здобувачам вищої освіти. Скоригувати програми практик стосовно визначення баз практик, завдань та ін. 8. Відповідним структурним підрозділам ЗВО скоригувати модель формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти для уникнення обмеження можливостей у виборі навчальних дисциплін. Гаранту, завідувачам відповідних кафедр, робочій групі, науково-педагогічним працівникам ОП розширити перелік ВК методичного спрямування.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

1. У процесі укладання програми фахового вступного випробування на ОП врахувати предметну область предметної спеціальності 014.01 Середня освіта (Українська мова і література) й ввести питання з методик навчання української мови та української літератури. 2. Рекомендуємо ЗВО протягом 2023-2024 н.р. оновити «Положення про порядок в Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» результатів навчання, здобутих у неформальній освіті» щодо врахування наказу МОН України №130 від 08.02.2022 р. (редакція від 25.01.2023 р.).

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

1. Рекомендуємо гаранту й робочій групі ОП продовжувати практику проведення аудиторних занять стейголдерами (представники галузі, вчителі-словесники, роботодавці, випускники та ін.). 2. Рекомендуємо продовжувати діяльність гаранта й робочої групи ОП, науково-педагогічних працівників щодо ознайомлення здобувачів вищої освіти з особливостями й змістовим наповненням ОП. 3. До початку 2024/2025 н.р. оновити змістове наповнення та рекомендовані джерела в робочих програмах ОК «Методика викладання мовознавчих дисциплін у закладах освіти», «Методологічні засади літературознавства», методичні рекомендації до ОК «Виконання кваліфікаційної роботи магістра». 4. Рекомендуємо на ОП запровадити вимоги про наявність апробаційних публікацій у здобувачів вищої освіти з теми кваліфікаційної роботи.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

1. У 2024-2025 н.р. гаранту та керівникам кваліфікаційних робіт привести у відповідність тематику кваліфікаційних робіт із предметною областю спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література). До початку 2024/2025 н.р. оновити методичні рекомендації до написання кваліфікаційних робіт магістра. 2. До початку 2024/2025 н.р. відповідальним структурним підрозділам ЗВО у локальних документах додати розділ/параграфи про інструменти запобігання академічного плагіату, процедури перевірки кваліфікаційних робіт на текстові запозичення, інтерпретацію результатів перевірки документів системами Unicheck / Strikeplagiarism.com, рекомендовані показники оригінальності робіт.

Критерій 6. Людські ресурси

1. Завідувачам кафедр, гаранту ОП, викладачам дбати про відповідність наукових статей, опублікованих у збірниках, зареєстрованих у наукометричних базах, та в збірниках категорії Б, із освітніми компонентами, викладання яких забезпечує науково-педагогічний працівник. 2. До початку наступного моніторингу ОП визначити спосіб / форму фіксування рекомендацій стейкголдерів у процесі моніторингу ОП та їх представлення на офіційному сайті ЗВО (таблиця пропозицій стейкголдерів, аналітичний звіт гаранта тощо). 3. Гаранту ОП, завідувачам відповідних кафедр, науково-педагогічним працівникам повсякчас удосконалювати рівень викладання ОК.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

1. До початку 2024/2025 н.р. розташувати на офіційному сайті ЗВО локальні документи з необхідними затверджувальними реквізитами.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

1. Рекомендуємо до початку 2024/2025 н.р. наповнити вебсторінки структурних підрозділів ЗВО актуальною інформацією та повсякчас їх оновлювати. 2. Рекомендуємо проводити заходи щодо ознайомлення здобувачів із діяльністю Центру кар'єри.

Критерій 9. Прозорість та публічність

1. До початку 2024/2025 н.р. розташувати на офіційному сайті ЗВО локальні документи з необхідними затверджувальними реквізитами. 2. Рекомендуємо до початку 2024/2025 н.р. наповнити вебсторінки структурних підрозділів ЗВО актуальною інформацією та повсякчас їх оновлювати.

Критерій 10. Навчання через дослідження
не застосовується

4. Додатки

Відсутні

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ОГНИСТИЙ АНДРІЙ ВОЛОДИМИРОВИЧ